

มาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี”
ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี
Protection Measures and Guideline from the Effect of the “Free
Cannabis Policy” in Educational Institutions under Rangsit Municipality,
Pathum Thani Province

ราตรี เทียงตรงกิจ¹
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎา พรหมเวศ²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง มาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษามาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี การศึกษานี้เป็นวิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารด้านการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้วิจัยคือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยการศึกษาข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการเลือกตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงจำนวน 11 คน

ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต ไม่มีผลกระทบที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา มีเพียงผลกระทบที่เกิดนอกสถานศึกษา 2) มาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่จะเกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ที่สถานศึกษานำมาใช้ได้แก่ ประกาศเทศบาลนครรังสิต เรื่อง การเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดจากการใช้กัญชาหรือกัญชงในนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต กำหนดให้สถานศึกษาต้องปลอดกัญชาหรือกัญชง ห้ามนำเข้า ห้ามจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเป็นแบบอย่าง มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ นวัตกรรม กิจกรรมเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ของประโยชน์และโทษของกัญชาให้แก่นักเรียนและชุมชนใกล้เคียง ในส่วนของสถานศึกษาได้มีการกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความเข้มงวดมากขึ้น ได้แก่ การตรวจค้นกระเป๋าก่อนขึ้นอาคารเรียน การสุ่มตรวจโดยไม่แจ้งล่วงหน้า การปิดเปิดประตูตามเวลา เพิ่มครูเวรในการสอดส่องดูแลจุดเสี่ยงในสถานศึกษา เช่น บ้านโดหนีไฟ มีการประสานประสานชุมชนเพื่อเฝ้าระวังป้องกันผลกระทบที่จะเกิดในชุมชน

คำสำคัญ : มาตรการ สถานศึกษา นโยบายกัญชาเสรี

- นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กัญชาในมุมมองของคนทั่วไปส่วนมากนึกถึงยาเสพติดให้โทษชนิดหนึ่ง แต่แท้จริงแล้วกัญชายังมีประโยชน์ทางแพทย์ที่มีการนำมาใช้รักษาบำบัดโรคมามากมายตั้งแต่ยุคโบราณ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1961 กัญชาถูกเปลี่ยนเป็นยาเสพติดประเภทที่ 1 มีความรุนแรงเทียบเท่ากับเฮโรอีน สำหรับประเทศไทยได้มีการตรา พรบ. กัญชา พ.ศ. 2477 ห้ามใช้ ห้ามปลูก นำเข้า ซื้อมาขายหรือเสพโดยเด็ดขาด และมีมาตรการที่รุนแรงจนกระทั่งปี พ.ศ. 2522 ได้จัดให้กัญชาเป็นยาเสพติดประเภทที่ 5 ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศปลดล็อกกัญชาออกจากยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 5 ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่ 9 มิถุนายน 2565 สามารถนำมาพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และปลูกได้ในครัวเรือน ซึ่งในการปลดล็อกรัฐบาลให้เหตุผลว่าเป็นการเน้นในทางให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและทางการแพทย์ โดยเป็นการดำเนินการตามแบบอย่างของประเทศที่มีการเปิดกัญชาเสรี ส่งผลให้เศรษฐกิจเติบโต และที่สำคัญอัตราการกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ในทางที่ผิดลดลง

แม้กัญชาจะมีประโยชน์แต่ด้านผลกระทบต่อสุขภาพก็มีมากเช่นกันหากใช้ไม่เหมาะสมโดยเฉพาะ “เด็กและเยาวชน” ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากการปลดล็อก เช่น มีการเสพยาเกินขนาดจนต้องเข้ารับการรักษาที่ รพ. พร้อมกัน 4 รายถึงขั้นเสียชีวิต 1 ราย และจากจำนวนผู้เข้ารักษาเป็นเยาวชนถึง 2 ราย กรณีเด็กนักเรียนล่อลวงสูบกัญชาในโรงเรียนที่หาซื้อได้จากตลาดสด เหตุการณ์ที่เด็กนักเรียนต่อต้านครูที่เข้าไปห้ามถึงขั้นชกต่อยเนื่องจากมีอาการเมากัญชา และเหตุการณ์อื่น ๆ อีกที่ปรากฏให้เห็นตามแหล่งข่าวทั่วไป จึงอาจเกิดผลกระทบต่อสถานศึกษาที่อบรมสั่งสอนเด็กที่ถือได้ว่าเป็นที่สนับสนุนให้เกิดการเสพติดลงได้จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชน ที่เป็นวัยที่กำลังอยากรู้อยากลองถือว่ามีความเสี่ยงหากไม่ได้รับความรู้ด้านประโยชน์และโทษของกัญชา อีกทั้งประเทศไทยยังไม่มีกรอบกฎหมายเพื่อควบคุมการจำกัดการใช้กัญชา มีเพียงประกาศของกระทรวงสาธารณสุขที่ห้ามใช้ในเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปี

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากมีการปลดล็อกกัญชาออกจากยาเสพติด ส่งผลให้สังคมเกิดความกังวล กรณีกลุ่มแพทย์ที่ได้ออกมาเรียกร้องให้ยกเลิกการปลดล็อกกัญชา หน่วยงานการจัดการศึกษาต่างออกมาตรการและแนวทางป้องกันและเฝ้าระวังให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปปฏิบัติ เช่น กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จุดประสงค์หลักคือให้สถานศึกษา “ปลอดกัญชาหรือกัญชง”

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษามาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง มาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยมุ่งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” และศึกษามาตรการหรือแนวทางป้องกันผลกระทบที่จะเกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” หลังจากมีประกาศ “นโยบายกัญชาเสรี” โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตพื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี
2. ขอบเขตประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นที่กำกับดูแลด้านการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในสังกัดเทศบาลนครรังสิต
3. ขอบเขตเวลา ในการศึกษาวิจัยในช่วงเวลาตั้งแต่ ตุลาคม 2565 – พฤศจิกายน 2565

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อทราบมาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่จะเกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อนำผลวิจัยที่ได้เสนอผู้บริหารในการนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับใช้มาตรการหรือแนวทางป้องกันผลกระทบที่จะเกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ให้เหมาะสมกับบริบท ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีตัวแบบยึดหลักเหตุผล (Rational Model)

วรเดช จันทรศร (2009,อ้างถึงใน สัญญา เคนาภูมิ และ บุรฉัตร จันทรแดง,2562,หน้า 105,108) สำหรับผลงานนักวิชาการที่สำคัญในกลุ่มนี้ได้แก่ผลงานของชาร์ฟ (Scharpf) เมื่อปีค.ศ.1978 ผลงานของ วิลฮือฟฟ์-ฮีริเทียร์ (Heritier) ปีค.ศ.1980 ผลงานของริปลีย์ (Ripley) และแฟรงกลิน (Franklin) ปีค.ศ. 1982 ผลงานของ วินเตอร์ (Winter) ปี ค.ศ. 1990 และผลงานของ วรเดช จันทรศร (Woradech Jantarasorn, 2009) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดพื้นฐานของตัวแบบ ตัวแบบที่ยึดถือฐานคติที่ว่า "นโยบายที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และภารกิจที่ชัดเจน มีการมอบหมายงาน และกำหนดมาตรฐานการทำงานให้แก่หน่วยย่อยต่าง ๆ ขององค์การ มีระบบวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนระบบการให้คุณให้โทษ"
2. องค์ประกอบที่สำคัญของตัวแบบ กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติเริ่มต้นมาจากการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจว่าอะไรคือเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้กำหนดนโยบายต้องการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติสามารถกำหนดภารกิจ มอบหมายงานหรือกำหนดความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย ซึ่งจะช่วยให้การประสานการปฏิบัติงานเป็นไปโดยราบรื่น การกำหนดมาตรฐานในการทำงานอำนวยความสะดวกให้เกิดระบบการประเมินผลที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ เป็นการง่ายที่ผู้บริหารนโยบายสามารถควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายได้อย่างตลอดเวลา และต่อเนื่อง และระบบการประเมินผลที่สมบูรณ์และการมีมาตรฐานในการทำงานที่เด่นชัดย่อมส่งผลให้การใช้ระบบการให้คุณให้โทษเป็นไปอย่างเป็นธรรมมากมากยิ่งขึ้น และการสร้างความเป็นธรรมในระบบจะช่วยเสริมสร้างให้มาตรฐานในการปฏิบัติงานสูงขึ้นอีกด้วย

3. จุดเด่นของตัวแบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนทำให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจว่าจะอะไรเป็นเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ผู้กำหนดนโยบายต้องการ

แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับกัญชาหรือกัญชงในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ 1 สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ห้ามใช้กัญชาหรือกัญชงกับเด็กเล็ก นักเรียนนักศึกษา หรือบุคลากรโดยเด็ดขาด เพราะอาจมีผลต่อการพัฒนาสมองของนักเรียน นักศึกษา หรือบุคลากร

ข้อ 2 ห้ามมิให้เด็กเล็ก นักเรียน นักศึกษา หรือบุคลากรของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้กัญชาหรือกัญชง เพื่อการนันทนาการใด 1 เพราะอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เช่น อาการทางจิต และระบบการทำงานต่าง ๆ ของร่างกาย เป็นต้น

ข้อ 3 ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าสถานศึกษา กำกับควบคุมร้านค้าที่จำหน่ายอาหาร หรือเครื่องดื่มในบริเวณสถานศึกษา ให้งดจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีการผสมส่วนใด ๆ ของกัญชาหรือกัญชง รวมทั้งห้ามมิให้เด็กเล็ก นักเรียน นักศึกษา หรือบุคลากรของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำอาหารหรือเครื่องดื่มที่มีการผสมส่วนใด 1 ของกัญชาหรือกัญชง เข้ามาบริโภคในสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเด็ดขาด

ข้อ 4 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนการฝึกรบม หรือการผลิตสื่อนวัตกรรม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้กัญชาหรือกัญชงและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สารสกัดจากทุกส่วนของกัญชาหรือกัญชงที่เกินปริมาณตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ให้แก่เด็กเล็ก นักเรียน นักศึกษา บุคลากร ผู้ปกครอง ประชาชนหรือชุมชนที่อยู่หรืออาศัยบริเวณใกล้เคียงกับสถานศึกษาหรือหน่วยงาน เพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยจากอันตรายของกัญชาหรือกัญชง

ข้อ 5 การใช้กัญชาหรือกัญชงเพื่อการรักษาต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของแพทย์ หรือการใช้กัญชาหรือกัญชงเพื่อการศึกษาวิจัย ต้องอยู่ภายใต้การกำกับ ควบคุม และดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าสถานศึกษา

ข้อ 6 นอกจากแนวทางที่กำหนดไว้ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าสถานศึกษา อาจออกมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดจากกัญชาหรือกัญชงได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ส่วนราชการ หรือหน่วยงาน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นวิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นที่กำกับดูแลด้านการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และเจ้าหน้าที่เทศบาลนครรังสิตที่เกี่ยวข้อง

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการเลือกตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง จำนวน 11 คน ได้แก่

- 2.1 ผู้บริหารท้องถิ่นที่กำกับดูแลด้านการศึกษา จำนวน 2 คน ประกอบด้วย
 - 2.1.1 รองนายกเทศมนตรีนครรังสิต จำนวน 1 คน
 - 2.1.2 ผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 1 คน
- 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย
 - 2.2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมนครรังสิต
 - 2.2.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนดวงกมล
 - 2.2.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษานครรังสิต
- 2.3 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 คน
 - 2.3.1 ครูผู้รับผิดชอบงานยาเสพติด จำนวน 2 คน
 - 2.3.2 ครูผู้รับผิดชอบฝ่ายปกครอง จำนวน 2 คน
 - 2.3.3 ผู้ช่วยนักจัดการงานเทคนิค (ฝ่ายรักษาความสงบ) จำนวน 1 คน
 - 2.3.4 ผู้ช่วยนักวิชาการการศึกษา (กลุ่มงานนิเทศการศึกษา) จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้ศึกษาจึงเลือกใช้เครื่องมือในการศึกษา ดังนี้ 1) แบบสัมภาษณ์ แบบเชิงลึกรายบุคคล (in-depth interview) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยเป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Open-end Question) 2) สมุดจดบันทึก 3) เครื่องบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ 4) กล้องถ่ายภาพ (Smart Phone)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษา ค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร โดยศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ เอกสารทางราชการ บทความงานวิจัย วิทยานิพนธ์ รวมถึงการสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต
2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก รายบุคคล (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นที่กำกับดูแลด้านการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัยเรื่อง มาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยมีวิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษา สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี นำบทสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างมา

จำแนกหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลที่เก็บรวบรวม นำข้อมูลมาสังเคราะห์สรุปเป็นประเด็นโดยวิธีการอุปนัย (inductive) ตามวัตถุประสงค์การวิจัยและตัวแปรที่ศึกษา โดยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของการพรรณนาความ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษา ค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร โดยศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ เอกสารทางราชการ บทความงานวิจัย วิทยานิพนธ์ รวมถึงการสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต นำข้อมูลที่ได้ เรียบเรียงและจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลให้มีความเป็นระเบียบง่ายต่อการทำความเข้าใจและเชื่อมโยงกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปเนื้อหาในภาพรวมทั้งหมดเพื่อวิเคราะห์คำตอบของคำถามในการวิจัยในเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษามาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ครั้งนี้ สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 สรุปผลการวิจัยของวัตถุประสงค์ที่ 1 ผลกระทบที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา หลังจากประกาศ “นโยบายกัญชาเสรี”

จุดประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี

จากการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา 11 คน ในด้านผลกระทบที่เกิดจากนโยบายกัญชาเสรี พบว่า ฝ่ายบริหารได้มีการกำหนดนโยบายด้านการเฝ้าระวังเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทุกชนิดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ในส่วนของสถานศึกษา หลังจากได้รับนโยบายด้านยาเสพติดจากเทศบาลแล้ว ก็ได้ดำเนินการตามนโยบายด้านการป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษาด้วยการกำหนดกิจกรรมในแผนการปฏิบัติการประจำปีตามกรอบนโยบายของเทศบาลทุกปีการศึกษา และทำอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้รับ มอบหมายภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่และมีการประสานงานร่วมกัน เช่น ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนได้มีการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และโทษของกัญชา ส่วนครูฝ่ายปกครองมีการดำเนินการป้องกันและเฝ้าระวังป้องกันตามมาตรการที่สถานศึกษากำหนดไม่ให้ผู้เรียนยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อประสบปัญหาหรือผลกระทบด้านยาเสพติดก็ดำเนินการแก้ไขตามขั้นตอน ครูผู้รับผิดชอบด้านยาเสพติดทำหน้าที่กำหนดและติดตามการดำเนินงานตามแผนการป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติด ดูแลกำกับกิจกรรมตามแผนและรายงานผล ในส่วนกลุ่มงานนิเทศการศึกษาก็ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานข้อมูลระหว่างนโยบายและฝ่ายปฏิบัติ ส่วนฝ่ายรักษาความสงบหรือเทศกิจก็ทำหน้าที่รักษาความสงบ เฝ้าระวัง ป้องกันและปราบปรามเมื่อมีเหตุ

จากการศึกษาพบว่า สถานศึกษามีความพร้อมในการรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากนโยบายกัญชาเสรี เพราะสถานศึกษามีมาตรการหรือแนวทางป้องกันยาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง และจากการศึกษาพบว่า ก่อนและหลังมีนโยบายกัญชาเสรี

มีผลกระทบโดยตรงไม่ต่างกันคือ ไม่มีผลกระทบ พบเฉพาะเด็กนักเรียนที่เสพสิ่งเสพติดในชุมชนและนอกเวลาเรียน

2.2 สรุปผลการวิจัยของวัตถุประสงค์ที่ 2 มาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่สถานศึกษานำมาใช้

จุดประสงค์ที่ 2. เพื่อศึกษามาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบจาก “นโยบายกัญชาเสรี” ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี

จากการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา 11 คน ในด้านมาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบจากนโยบายกัญชาเสรี พบว่า หลังจากที่มีรัฐบาลได้ปลดล็อกกัญชาออกจากยาเสพติดและมีนโยบายกัญชาเสรีแล้ว เทศบาลนครรังสิต ได้มีการกำหนดมาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดจากนโยบายกัญชาเสรี ด้วยการออกประกาศเทศบาล เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2565 เรื่อง การเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดจากการใช้กัญชาหรือกัญชงในนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปเป็นกรอบในการปฏิบัติ ซึ่งในประกาศดังกล่าวครอบคลุมทุกด้าน นับตั้งแต่งานวิชาการ บุคลากร งานบริหาร งานปกครอง ความสัมพันธ์ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปก็คือให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต เป็นพื้นที่ “ปลอดกัญชาหรือกัญชง”

ในส่วนผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า หลังจากได้รับนโยบายด้านยาเสพติดตามประกาศเทศบาลแล้ว ได้นำประกาศดังกล่าวมาเป็นกรอบในการดำเนินงานในสถานศึกษา ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่สอดคล้องกับประกาศของเทศบาล มีการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำไปปฏิบัติ ซึ่งปกติก็มีแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดทุกชนิดในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว หลังจากสถานศึกษาได้รับนโยบายตามประกาศของเทศบาลจึงได้มีการกำหนดกิจกรรมและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เข้มข้นและเข้มงวดขึ้น

ในส่วนของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่นครูผู้สอน ครูฝ่ายปกครอง ครูผู้รับผิดชอบด้านยาเสพติด พบว่า ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาและชุมชนอย่างหลากหลาย มีการกวดขันนักเรียนไม่ให้มีการบริโภคหรือเสพกัญชาหรือกัญชง ห้ามมิให้นำอาหาร เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมสิ่งเสพติดทุกชนิดจำหน่ายในสถานศึกษา มีการแต่งตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัย ปิดเปิดประตูสถานศึกษาตามเวลา มีการสุ่มตรวจจุดเสี่ยง จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติดในโอกาสต่าง ๆ ครูเวรอบรมหน้าเสาธงให้ความรู้เรื่องยาเสพติดตอนเช้า เพิ่มสาระการเรียนรู้เรื่องกัญชาเสรี สอดแทรกความรู้เรื่องกัญชาในกิจกรรมต่าง ๆ ในกรณีที่มีผลกระทบมีการกำหนดขั้นตอนในทางปฏิบัติหรือการส่งต่อตามขั้นตอน จากการศึกษามาตรการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาปฏิบัติอยู่ สถานศึกษามีความพร้อมในการรับมือผลกระทบจาก “นโยบายกัญชาเสรี” มาตรการและแนวทางดังกล่าวได้ผลเป็นที่น่าพอใจ คือไม่ปรากฏว่ามีนักเรียนหรือบุคลากรในสถานศึกษาเสพยาหรือนำกัญชาหรือกัญชงในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ในสถานศึกษา และเป็นสถานศึกษาที่ “ปลอดกัญชาหรือกัญชง” ตามประกาศเทศบาลนครรังสิต

2.3 การศึกษาภายใต้แนวคิดทฤษฎีตัวแบบยึดหลักเหตุผล (Ration Model) และแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับกัญชาหรือกัญชงในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประเด็นการศึกษา ดังนี้

2.3.1 แนวคิดทฤษฎีตัวแบบยึดหลักเหตุผล (Ration Model)

- ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์นโยบาย พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายการบริหารเกี่ยวกับยาเสพติด ได้มีการวางแผนในการป้องกันเฝ้าระวังเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่และสถานศึกษาในสังกัดอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าเทศบาลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติด เมื่อมีการประกาศใช้นโยบายกัญชาเสรี เทศบาลนครรังสิตมีการประกาศใช้มาตรการเฝ้าระวังในการใช้กัญชาหรือกัญชงในสถานศึกษาต้อง “ปลอดกัญชาหรือกัญชง” เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ทุกแห่ง

- ด้านการกำหนดภารกิจและการมอบหมาย พบว่า หลังจากที่มีการประกาศใช้มาตรการเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดจากการใช้กัญชาหรือกัญชงในนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต แล้วได้มีการกำหนด

ภารกิจให้กับผู้เกี่ยวข้องในการมอบหมายหน้าที่ในการขับเคลื่อน คือ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องนำมาตราการไปประกาศใช้ในสถานศึกษา และมอบหมายหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้รับผิดชอบยาเสพติด ครูฝ่ายปกครอง ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ประสานงาน ได้แก่ ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษาและผู้ช่วยนักจัดการงานเทคนิค

- ด้านมาตรฐานในการปฏิบัติ พบว่า มาตรการในการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดจากัญชาเสรีที่สถานศึกษาในสังกัดนำมาปฏิบัติ เป็นมาตรฐานแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ เทศบาลโดยกลุ่มงานศึกษานิเทศการศึกษาค้นคว้าประกาศเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดจากการใช้กัญชาหรือกัญชงในนักเรียน ตามนโยบายผู้บริหารส่วนสถานศึกษามีการประกาศใช้มาตรการเป็นของสถานศึกษาทุกแห่งที่มีเนื้อหาเช่นเดียวกันกับประกาศของเทศบาลนครรังสิต

- ด้านระบบการวัดผลการปฏิบัติงาน พบว่า ในการดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวัง สถานศึกษาในสังกัด ต้องมีการรายงานผลของการใช้มาตรการกลับมาที่ต้นสังกัดเพื่อทราบถึงการใช้มาตรการนั้นได้ผลเพียงใด

- ด้านมาตรการให้ชุมชนให้โทษ กรณีมีการกระทำผิด สถานศึกษามีการกำหนดบทลงโทษ ตามมาตรการของสถานศึกษา และตามระเบียบของราชการ ซึ่งมาตรการในการลงโทษนั้นขึ้นอยู่กับความรุนแรง การกระทำผิด การที่มีการกำหนดบทลงโทษส่งผลให้ลดการกระทำผิด จะเห็นได้จากกรณีที่เด็กใช้กัญชานอกเวลาเรียนและได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่สถานศึกษากำหนด และจากการติดตามผลไม่มีการกลับมาเสพซ้ำ และในปัจจุบันไม่มีผลกระทบใดเกิดขึ้นในสถานศึกษา

2.3.2 แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับกัญชาหรือกัญชงในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษาเรื่องการมาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก นโยบายกัญชาเสรี ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี พบว่า เทศบาลนครรังสิตได้การประกาศใช้มาตรการและแนวป้องกันผลกระทบที่เกิดจากกัญชา เกี่ยวกับการเฝ้าระวังป้องกันการใช้กัญชาและกัญชงในสถานศึกษา เทศบาลนครรังสิต และเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษารายละเอียดมาตรการและแนวทางป้องกันของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นไปในทางเดียวกัน คือ สถานศึกษาต้องปลอดกัญชา มีมาตรการห้ามใช้ นำเข้า จำหน่ายอาหารที่มีส่วนผสมของกัญชา รวมทั้งการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ เด็ก ผู้ปกครอง และชุมชนใกล้เคียงเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของกัญชา และสถานศึกษามีการกำหนดมาตรการป้องกันเฝ้าระวังเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความเข้มงวดมากขึ้น เช่น การสุ่มตรวจโดยไม่แจ้งล่วงหน้า การสอดส่องดูแลจุดเสี่ยง การเปิดปิดประตูตามเวลา การห้ามบุคคลภายนอกเข้ามาในสถานศึกษา

อภิปรายผลการศึกษา

1) การศึกษาเรื่องการมาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก นโยบายกัญชาเสรีของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษา พบว่า หลายประเทศทั่วโลกได้เผชิญกับปัญหายาเสพติดมาเป็นเวลายาวนาน ซึ่งแต่ละประเทศก็มีวิธีการป้องกันและแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน มีการออกกฎหมายกำหนดข้อห้ามและข้อปฏิบัติที่แตกต่างกันไป มีการกำหนดโทษตั้งแต่เบาสุดถึงหนักสุดคือประหารชีวิต ในจำนวนสิ่งเสพติดเหล่านั้น กัญชาถือเป็นพืชเสพติดชนิดหนึ่ง หลายประเทศมีการออกกฎหมายควบคุมการปลูกการนำไปใช้อย่างเคร่งครัด หลายประเทศมีการออกกฎระเบียบการปลูกและการนำไปใช้อย่างผ่อนปรน เพราะมองเห็นคุณค่าของกัญชามากกว่าคำว่าสิ่งเสพติด โดยได้กลับไปมองในด้านเศรษฐกิจและการแพทย์ จึงได้มีการออกกฎระเบียบ

ที่ผ่อนปรนมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับประเทศไทยที่ได้ออกกฎหมายบังคับใช้ห้ามปลูก ห้ามมีในครอบครอง ห้ามจำหน่ายแจกและห้ามเสพ จนกระทั่งวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2565 กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศปลดล็อกกัญชาออกจากยาเสพติด ให้โทษประเภทที่ 5 ประชาชนชาวไทยสามารถนำมาพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และปลูกได้ในครัวเรือนโดยไม่ผิดกฎหมาย จากการปลดล็อกกัญชาออกจากยาเสพติดประเภทที่ 5 ทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางสังคมที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ ที่มีเด็กและเยาวชนในวัยเรียนเสพยาและมึนเมาที่เสพยาเกินขนาดจนเสียชีวิต จากปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้สังคมเกิดความกังวลถึงผลกระทบที่จะตามมาโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนในวัยเรียนซึ่งอยู่ในวัยกำลังงอกงายองงายกรู้ เทศบาลนครรังสิตเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดจำนวนหนึ่ง เพื่อป้องกันผลกระทบจากนโยบายกัญชาเสรีดังกล่าวจึงได้มีประกาศ เรื่อง การเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดจากการใช้กัญชาหรือกัญชงในนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ สถานศึกษาในสังกัดต้องเป็นพื้นที่ “ปลอดกัญชาหรือกัญชง” ส่วนสถานศึกษาก็ได้ปรับแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแนวนโยบายตามประกาศของเทศบาลและนำสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา และชุมชนใกล้เคียงในรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย จนบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์คือสถานศึกษาเป็นพื้นที่ “ปลอดกัญชาหรือกัญชง”

จากการศึกษาพบว่า การออกมาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก “นโยบายกัญชาเสรี” สอดคล้องกับทฤษฎีตัวแบบยึดหลักเหตุผล (Ration Model) ของ วรเดช จันทรร (2009) การนำไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จได้ ดังนี้

- การกำหนดวัตถุประสงค์และภารกิจที่ชัดเจน โดยเทศบาลนครรังสิตได้แสดงถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการให้สถานศึกษาในสังกัด “ปลอดกัญชาหรือกัญชง”

- การมอบหมายงานให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติ จะเห็นได้ว่าเมื่อเทศบาลได้ประกาศ การเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดจากการใช้กัญชาและกัญชงในนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต เพื่อให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานให้แก่ผู้เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบด้านยาเสพติด ครูฝ่ายปกครอง ในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่ต้นสังกัด ได้แก่ ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา (กลุ่มงานนิเทศการศึกษา) ที่มีหน้าที่ติดตามประเมินผลการนำประกาศดังกล่าวไปใช้และผู้ช่วยนักจัดการงานเทคนิคที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและประสานกับหน่วยงานอื่นภายนอกในการตรวจสอบเมื่อเกิดผลกระทบ

- การกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติ การนำประกาศการเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดจากการใช้กัญชาและกัญชงในนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต เพื่อให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติ ไปใช้ในสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งมีการประกาศใช้ในสถานศึกษาของตนเองโดยใช้มาตรการจากเทศบาลนครรังสิตเป็นหลัก และมีการเพิ่มมาตรการบางอย่างเพื่อให้เกิดความเข้มงวดตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา

- การติดตามระดับวัดผลการปฏิบัติงานด้วยการรายงาน ในทุกเดือนสถานศึกษาในสังกัดต้องมีการรายงานผลให้กับต้นสังกัดทราบ กรณีเกิดผลกระทบในสถานศึกษาต้องรายงานให้กับต้นสังกัดทราบทันที

- มาตรการให้คณให้โทษ ทำให้การนำมาตรการและแนวทางป้องกันดังกล่าวมาใช้สัมฤทธิ์ผล เนื่องจากเป็นราชการส่วนท้องถิ่น จึงมีการนำมาตรการให้คณให้โทษของระบบราชการมาบังคับใช้ในส่วน ของ ข้าราชการ พนักงานจ้าง ที่เป็นบุคลากรในสังกัดเทศบาลนครรังสิต ในส่วนของสถานศึกษา

กรณีเด็กนักเรียนใช้กัญชานอกเวลาเรียน ได้มีการว่ากล่าวตักเตือน แจ้งผู้ปกครองให้ทราบทันที เพื่อหาสาเหตุร่วมกัน และคอยเฝ้าระวังไม่ให้กลับมาใช้ซ้ำอีก ซึ่งมาตรการดังกล่าวได้ผลเป็นอย่างดี ไม่มีการนำมาใช้ในสถานศึกษา

การศึกษาเรื่องการมาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก นโยบายกัญชาเสรี ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี พบว่า สถานศึกษาที่มีมาตรการและแนวทางป้องกันที่กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและมีเป้าหมายที่ชัดเจนตลอดทั้งมีแนวทางปฏิบัติที่เข้มงวดสามารถลดผลกระทบที่จะเกิดจากการใช้กัญชาในเด็กนักเรียนได้ ในขณะที่งานวิจัยของ ศักดา มังคะรัตน์ มีผลการศึกษา คือ สภาพและปัญหาการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยมาตรการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มาตรการป้องกัน รองลงมาคือ มาตรการเฝ้าระวังมาตรการค้นหา มาตรการบริหารจัดการ และที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุดได้แก่ มาตรการรักษา ซึ่งผลของการวิจัยที่ได้เหมือนกัน กล่าวคือ มาตรการในการป้องกันผลกระทบที่ได้ผล คือ การป้องกัน

2) การศึกษาเรื่องการมาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก นโยบายกัญชาเสรีของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี

ผลการศึกษาในสถานศึกษามีการนำมาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก นโยบายกัญชาเสรีอย่างไร ประเด็นเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันผลกระทบ มีรายละเอียดที่พิจารณาเมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

2.1) ด้านมาตรการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในสถานศึกษา

การศึกษาเรื่องการมาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบที่เกิดจาก นโยบายกัญชาเสรีของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี พบว่า สถานศึกษามีมาตรการและแนวทางป้องกันที่เข้มงวดสามารถลดผลกระทบที่จะเกิดจากการใช้กัญชาในเด็กนักเรียนได้ในขณะที่การศึกษาของ ศักดา มังคะรัตน์ มีผลการศึกษาที่เหมือนกันคือการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ที่ได้ผลในระดับมากได้ผลดีที่สุดได้แก่ แนวทางการใช้มาตรการในการป้องกัน ส่วนมาตรการรักษานั้นมีผลน้อยมาก

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

4.1 ในการประกาศใช้มาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบจากนโยบายกัญชาเสรี หรือสิ่งเสพติดอื่น ควรมีกำหนดบทลงโทษของผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้ชัดเจน

4.2 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษามาตรการและแนวทางการป้องกันผลกระทบจากนโยบายกัญชาเสรี ของสถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลนครรังสิต ในสังกัดอื่น เพื่อเป็นการศึกษามาตรการและแนวทางการป้องกันผลกระทบจากนโยบายกัญชาเสรี ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและนำมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทต่อไป

4.3 มาตรการและแนวทางป้องกันผลกระทบจากนโยบายกัญชาเสรีหรือกิจกรรมต่อต้านสิ่งเสพติดอื่น ๆ สถานศึกษาควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมให้มากที่สุดด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมสภานักเรียนโดยมีครูเป็นที่ปรึกษาดูแลอย่างใกล้ชิด

บรรณานุกรม

- ศักดิ์ดา มังคะรัตน์. (2563). *แนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- สัณญา เคนาภูมิ และ บุรฉัตร จันทร์แดง.(2562). *ตัวแบบทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปสู่การปฏิบัติ. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น : ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (2562).*คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- กระทรวงสาธารณสุข. (2565, 18 กรกฎาคม). *กัญชาทางการแพทย์*. สืบค้น 26 ตุลาคม 2565, จาก <https://www.medcannabis.go.th/>
- บ้านและสวน. (2563, 30 สิงหาคม). *กัญชา vs กัญชง ประวัติความเป็นมาและความต่างในความเหมือน*. สืบค้น 23 ตุลาคม 2565, จาก <https://www.baanlaesuan.com>
- www. วงการแพทย์ . เชิดชู อริยศรีวัฒนา. (2565). *กัญชาทางการแพทย์*. สืบค้น 26 ตุลาคม 2565 , จาก <https://www.wongkarnpat.com/>
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565. (9 กุมภาพันธ์ 2565) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 139 ตอนพิเศษ 35 ง หน้า 8
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. 2565. (16 มิถุนายน 2565) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 139 ตอนพิเศษ 137 ง หน้า 9
- สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร. ประกาศ กทม. เรื่อง การเฝ้าระวังปัญหาที่เกิดจากการใช้กัญชาหรือกัญชงในนักเรียนโรงเรียนสังกัด กทม.(17 มิถุนายน 2565). สืบค้น 26 ตุลาคม 2565 , จาก <https://webportal.bangkok.go.th/msdbangkok>
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2565,1 กรกฎาคม). *แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับกัญชากัญชงในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้น 26 ตุลาคม 2565, จาก <http://www.dla.go.th/upload/document>
- _____ เทศบาลนครรังสิต.วิสัยทัศน์และพันธกิจ. สืบค้น 26 ตุลาคม 2565 ,จาก <http://rangsit.org/New/index.php/th>